

КОНФЕДЕРАЦИЯ НА
НЕЗАВИСИМИТЕ
СИНДИКАТИ В
БЪЛГАРИЯ

КОНФЕДЕРАЦИЯ
НА ТРУДА
„ПОДКРЕПА“

ДО
Г-Н БОЙКО БОРИСОВ
МИНИСТЪР-ПРЕДСЕДАТЕЛ НА
РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ

ДО
Г-ЖА ТЕМЕНУЖКА ПЕТКОВА
МИНИСТЪР НА ЕНЕРГЕТИКАТА

Уважаеми г-н Борисов,
Уважаема г-жо Петкова,

Ние – КНСБ и КТ „Подкрепа“, браншовите структури и синдикалните организации на енергетиците в двете конфедерации, се обръщаме към Вас, за да изразим категоричната си подкрепа за приетото от 44-тото Народно събрание на 31.01.2020 г. решение, публикувано в ДВ бр.11/07.02., свързано с бъдещето на въглищните топлоелектрически централи в България и в частност ТЕЦ „Марица изток 2“. Смятаме, че трябва да се даде шанс да се изпълнят приетите ангажименти, свързани с:

- *възлагане предприемане на мерки от страна на Министерски съвет чрез Министъра на енергетиката за нормалното функциониране на ТЕЦ „Марица изток 2“ ЕАД, в т.ч. и чрез увеличаване на капитала на дружеството от страна на БЕХ, с цел гарантиране на енергийната сигурност на страната като елемент от националната сигурност;*
- *да не се допуска в дългосрочен план прекратяване на функционирането и/или ограничаване на производствения капацитет на въглищните топлоелектрически централи от групата на БЕХ;*

Твърдо заставаме зад аргументите на народните представители за вземане на решението, защото то е в полза не само на работещите в комплекса „Марица изток“, а на българската държава като цяло.

Ангажиментите касаят бъдещето на комплекса „Марица изток“ и най-голямата ТЕЦ на Балканите, с инсталирана мощност 1650 мегавата, и в

която през последните години са инвестирани над 1 милиард евро за подмяна на турбините, генераторите, котлите, електрофилтрите и други съоръжения с нови, отговарящи на екологичните изисквания. Монтирани са съвременни сероочистващи съоръжения, които задържат над 97% от емисиите на серен диоксид. Емисиите от серен диоксид са проблем който работещите там, чрез ръководството на централата, БЕХ и Министерство на енергетиката се стараят да ограничат. Неслучайно и министър Теменужка Петкова декларира, че Правителството стои зад въглищните централи и зад българските миньори и изрази своята категорична позиция по темата енергийна сигурност на страната, като приоритет. Тя припомни необоримия факт, че въглищните централи имат важно място за балансиране на енергийната ни система, която не може да работи нормално при изключване на тези мощности.

Притеснени сме от появилите се в публичното пространство твърдения, че „спасяването“ на комплекса ще влоши конкурентоспособността на българския бизнес и парите за инвестиции на икономиката ще бъдат вложени, без да има полза от това. Визираме адресираното до Вас писмо от Асоциацията на организациите на българските работодатели, оповестено на 6.02.2020 г. С него работодателските организации се обявяват против предприетите действия за запазване на производството на електрическа енергия от комплекса „Марица изток“ и конкретно по отношение на работата на ТЕЦ "Марица Изток 2".

Длъжни сме да посочим, че писмото съдържа редица несъстоятелни и подвеждащи твърдения. В тази връзка и за да не се допусне спирането на работата на тези важни за енергийната ни сигурност обекти, изразяваме своето категорично несъгласие с изложените аргументи. А именно:

1. Налага се мнението, че цената на електрическата енергия у нас е висока поради работата на нашите ТЕЦ на въглища. В тази връзка се посочва повишаването на цените на борсовия пазар „Ден напред“. Включително и на 9 февруари председателят на КРИБ Кирил Домусчиев разпространи данни от сайта Energi live, според които цената е 63,18 евро за мегаватчас в България и 1,57 евро в Германия. Трябва да се посочи, че тази цена за страната ни е изключение и това може да се види от данните. В събота е била 70,55 лева, в петък - 97,74 лева, в четвъртък - 87,36 лева, в сряда – 75,40 лева. Цените на борсовия пазар „Ден напред“ се цитират от работодателите, без да се посочва, че те вече се формират на регионална база и не зависят от производството у нас – държавните централи са задължени да предлагат електрическата енергия на тази

платформа на ниски цени. Напротив, вече виждаме, че в условията на мека зима има периоди на внос при наличие на по-изгодни оферти. За непредубедените е ясно, че цените на борсовите пазари не се формират от отделни производители, които нямат полза от често променящи се стойности. Ясно е също, че количествата, доставени от други страни са малки, поради ограничените възможности за допълнително производство на електрическа енергия в региона. Поради това ние питаме в периоди на ниски зимни или високи летни температури, както и при ремонтните периоди на базови централи в региона: **От къде ще се доставя електрическа енергия за нуждите на населението и на индустрията, ако ги няма нашите ТЕЦ на въглища?**

2. За пореден път се спекулира с броя на персонала, зает с производството и поддръжката на държавната ТЕЦ "Марица Изток 2", като се прави сравнение с персонала на частните ТЕЦ в комплекса. Именно работодателите трябва да знаят най-добре, че има различни модели за осъществяване на оперативната дейност в предприятията и че честа практика в частните дружества е да възлагат редица дейности на подизпълнители (включително и оперативния мениджмънт на централа!). Само че необходимите дейности за работата на една ТЕЦ се реализират от сходен брой квалифицирани работници, независимо от формата за тяхното привличане, и това е видимо от значително по-високия брой на хората с постоянен достъп до площадките на частните ТЕЦ. Поради това ние за пореден път подчертаваме: **Разходите за заплати в държавната ТЕЦ са под 13% от общите разходи и не са в основата на текущата финансова нестабилност на дружеството!**
3. Синдикатите вече подкрепиха исканията за ограничаване на държавни помощи за производство на електрическа енергия и споделят необходимостта от прилагане на равнопоставени тръжни процедури за всички участници на пазара. Това изисква държавата да предприеме дълбока реформа на сектора на база на широко подкрепена национална стратегия и реални действия за въвеждане на пазарен механизъм за капацитети. Такава реформа не се извършва за два-три месеца, а е необходим период от няколко години, през който не трябва да се допусне предсрочното спиране на централи, защото след това те няма да могат да бъдат пуснати в експлоатация отново.

България е заобиколена от страни, които са в процес на въвеждане на пазарни механизми или прилагат твърде ограничено екологичните норми на Европейския съюз – именно от там е и вносът у нас. При липса на цялостен пазарен модел с включени екологични норми за всички участници в региона, ние се поставяме в неравностойно положение и лесно може да загубим работещите си централи. Поради това ние **подкрепяме действията на Министерство на енергетиката за осигуряване на необходимите количества електрическа енергия за регулиран пазар чрез възлагане на допълнително производство от ТЕЦ "Марица Изток 2"**.

4. За пореден път се посочва, че цената на електрическата енергия води до загуба на конкурентоспособност на предприятията и „изяжда“ възможностите за повишаване на заплатите там. От финансовите отчети на дружествата се вижда, че печалбите им са добри и спекулациите за цената на електрическата енергия са само повод за икономии. Практически голям брой предприятия получиха отстъпки и по-благоприятни условия при закупуване на електрическа енергия, така че едностранното подлагане на критика на сектор „Енергетика“ показва едно опасно късогледство.

Основният проблем, пред който е изправена страната ни, е т.н. „Зелена сделка“ – от там идват високите цени за въглеродни емисии, които влияят на цените на електрическата енергия, но и на разходите при редица индустриални предприятия.

В тази връзка детайлен поглед върху финансовите отчети на ТЕЦ „Марица Изток 2“ показва, че една от основните причини за реализираните загуби за периода 2014 – 2019 г. са разходите за закупуване на квоти за емисии на парникови газове. Квотите за парникови газове от 2013 г. представляват все по-значимо перо в променливите разходи на централите, работещи с изкопаеми горива. „ТЕЦ Марица изток 2“ ЕАД е поставено в неравностойно положение спрямо другите големи централи в комплекса „Марица - изток“, на които НЕК ЕАД заплаща разполагаемост в пълен размер на значително по-високи цени, като едновременно с това им покрива и пълния размер на разходите за закупуване на квоти за парникови газове. **Разходите през изминалата 2019 г. само за въглеродни емисии възлизат на 332 161 хил. лв, а за фонд „Сигурност на ЕЕС“ са в размер на 32 428 хил.лв. Общият размер само на тези разходи е 364 589 хил.лв. при отчетен за годината отрицателен финансов резултат в размер на 230 899 хил. лв.**

Обръщаме внимание, че това са данните преди прилагането на предвидените от новата ЕК мерки в Зелената сделка и че ситуацията ще бъде далеч по-критична след старта на реализацията им.

Ако се допусне енергетиката да се разглежда отделно, извън общия контекст на въздействие на новите европейски политики, ще се загуби възможността икономиката на страната ни да предприеме един балансиран преход. Ето защо България трябва да има ясна визия за запазването на своята енергийна независимост, незаменима част, от която е комплексът „Марица Изток 2“.

Поради това обръщаме отново внимание, че недалновидното искане за прекратяване работата на някои от основните ТЕЦ на въглища в кратки срокове ще има необратими последици върху работата на „Мини Марица Изток“, а от там и върху стабилността на другите ТЕЦ.

Ние няма да допуснем спирането на работата на критично важните за националната ни сигурност предприятия заради краткосрочни обещания за ниски цени на електрическата енергия!

С уважение:

Пламен Димитров, президент на КНСБ

Димитър Манолов, президент на КТ „Подкрепа“

Георги Петров, председател на Националната федерация на енергетиците – КНСБ

Димитър Чалъков, председател на Федерация Енергетика – КТ „Подкрепа“